

ZLF-KP 110

Verkabeling 's-Heerenbroek

Bureau- en veldonderzoeken

Quick scan Flora en Fauna
TenneT TSO B.V.

6 februari 2023

Contactpersoon

Ecologisch Adviseur

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 220
3800 AE Amersfoort
Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Leeswijzer	6
2	Plangebied en ontwikkeling	7
2.1	Beschrijving plangebied	7
2.2	Voorgenomen ingreep	8
2.3	Afbakening effecten	8
3	Wet natuurbescherming	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Gebiedsbescherming	9
3.2.1	Methode	9
3.2.2	Ligging	9
3.2.3	Effectbeschrijving-en beoordeling	10
3.2.4	Conclusie gebiedsbescherming	10
3.3	Soortbescherming	11
3.3.1	Methode	11
3.3.2	Resultaten	11
3.3.3	Effectbeschrijving- en beoordeling	15
3.3.4	Toetsing	16
3.3.4.1	Beschermingscategorieën relevante soorten	16
3.3.4.2	Overtredingen verbodsbepalingen	16
4	Conclusie en vervolg	19
4.1	Conclusie	19
4.2	Vervolg	19
4.2.1	Mitigerende maatregelen	19
4.2.2	Soortgericht onderzoek	20
4.2.3	Zorgplicht	20

Bijlage A - Wettelijk kader Wet natuurbescherming	21
Bijlage B – Wettelijk kader NNN	25
Bijlage C – Foto's veldbezoek	29
Colofon	31

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De aanwezigheid van de 110kV-lijnverbinding Zwolle Frankhuis-Kampen (ZLF-KP110 wit) creëert op dit moment een 0,4μT-zone binnen de woonkern van 's-Heerenbroek, gemeente Kampen in de Provincie Overijssel. De gemeente Kampen heeft het voornemen om deze zone uit de woonkern te verwijderen en wil dat bereiken door de 110kV-lijn te verkabelen.

In 2017 is er een haalbaarheidsstudie (HBS) uitgevoerd voor het verkabelen van de kabelverbinding ZLF-KP110 wit tussen mast 021 en 025. Hierbij zijn een drietal mogelijke kabeltracés vergeleken en getoetst op maakbaarheid en haalbaarheid. Het voorkeursalternatief (VKA) voor de kabeltracering tussen mast 021 en 025 is in samenspraak met de gemeente Kampen en TenneT besproken en het VKA is door Arcadis-DNV in een basisontwerp nader uitgewerkt (gele lijn in Figuur 1). Dit deel van het Project is binnen TenneT bekend als klantproject 003.129.40.

Figuur 1 - VKA tracering ZLF-KP110 Wit van mast 021 tot mast 025

Na beoordeling van dit tracé is besloten de huidige projectscope richting de oostzijde uit te breiden met 5 masten (tot en met mast 017N – de blauwe lijn in Figuur 2) en een directe mofverbinding te realiseren met de huidige gasdrukpijkabel. Deze scope uitbreiding is binnen TenneT bekend als diepere netinvestering met projectnummer 003.601.40. Hiermee is de totale projectscope van project Verkabeling 's-Heerenbroek het verkabelen van het bovengrondse netdeel van mast 017N tot mast 025.

Figuur 2 - Verbinding ZLF-KP110 Wit van mast 017N tot mast 021

In opdracht van TenneT heeft Arcadis Nederland B.V. (hierna: Arcadis) een ecologische quick scan uitgevoerd naar het gedeelte tussen mast 017N en mast 021 en het geoptimaliseerde tracé tussen mast 021 en 025.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk is het plangebied en de voorgenomen ingreep nader beschreven. In hoofdstuk 3 komt het aspect soort- en gebiedsbescherming van de Wnb aan bod. Hoofdstuk 5 behandelt achtereenvolgens de conclusie en te nemen vervolgstappen in het kader van natuurwetgeving. In bijlage A is het wettelijk kader van de Wnb met betrekking tot gebieden- en soortenbescherming opgenomen en in bijlage B het wettelijk kader omtrent NNN. In bijlage C zijn een aantal foto's opgenomen van het veldbezoek.

2 Plangebied en ontwikkeling

2.1 Beschrijving plangebied

's-Heerenbroek ligt ten westen van Zwolle. Het is omgeven door beheerd grasland en ten zuiden van 's-Heerenbroek stroomt de IJssel. Het plangebied bestaat uit de benoemde twee tracés; het klantproject (groen/rode traject in Figuur 3) en de diepere netinvestering (geel/zwarte traject in Figuur 3).

Door de voorgenomen ingreep is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Zie Bijlage A voor een beschrijving van het wettelijk kader van deze soort- en gebiedsbescherming. Tennet heeft Arcadis gevraagd hiervoor een quick scan uit te voeren om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden en benodigde vervolgstappen in het kader van de Wnb in beeld te brengen. Een quick scan bestaat uit een bureaustudie en een verkennend veldbezoek.

Figuur 3: Plangebied met de twee tracés (groen/rood en geel).

Het plangebied voor de diepere netinvestering bestaat uit beheerd grasland, wegbermen en groenstroken langs de N764 en een tweetal sloten waarvan er één langs de N764 loopt en de ander langs het erfgebied van Zwolseweg 70A. Het plangebied voor tracé 2 bestaat uit wegbermen en groenstroken langs de N764, beheerd grasland en een viertal sloten waarvan er één langs de N764 loopt en de andere drie de beheerde graslanden scheiden.

Eind 2022 is het tracé geoptimaliseerd en begin 2023 is het voorkeursalternatief opgesteld (VKA, 2023). Figuur 4 toont de ligging van het projectgebied op de kaart.

Figuur 4: Voorgenomen werkzaamheden (VKA, 2023).

2.2 Voorgenomen ingreep

Voor zover bekend omvatten de werkzaamheden de aanleg van ondergrondse kabels. Voor dit onderzoek wordt er uitgegaan van een worstcasescenario voor werkzaamheden en daarom wordt er uitgegaan van een open ontgraving bij beide tracés. Voor de werkzaamheden dienen meerdere bomen gekapt te worden. Verder is het uitgangspunt dat er geen gebouwen gesloopt worden of wegen worden open gegraven. Voor de werkzaamheden wordt gebruik geen gebruik gemaakt van zwaar materieel met hoge piekgeluiden zoals een heistelling.

2.3 Afbakening effecten

Bij de voorgenomen ingrepen kunnen zowel tijdelijke als permanente effecten optreden:

- **Fysieke aantasting van flora/fauna:** Doden/verwonden/vernielen als gevolg van mechanische effecten (zoals verwijderen van bomen, rijden met zwaar materieel, graafwerkzaamheden);
- **Tijdelijke habitataantasting:** beschadigen of vernietigen van verblijfplaatsen, groeiplaatsen en/of essentieel leefgebied als gevolg van tijdelijke mechanische effecten (zoals vergraven en bodemverdichting);
- **Permanente habitataantasting:** beschadigen of vernietigen van verblijfplaatsen, groeiplaatsen en/of essentieel leefgebied als gevolg van ingrepen met een permanent karakter (zoals burchten, holen of nesten);
- **Tijdelijke verstoring:** als gevolg van geluid, licht, trilling of optische prikkels tijdens de werkzaamheden (aanwezigheid mensen/materieel e.d., zwaar materieel, er wordt geen zwaar materieel gebruikt met hoge piekgeluiden en trillingen zoals een heistelling).

Bovengenoemde effecten treden uitsluitend op in het plangebied zelf (denk aan mechanische effecten, beschadigen vernietigen van verblijfplaatsen en/of essentieel leefgebied) of tot in de directe omgeving (enkele honderden meters) (denk aan verstoring als gevolg van licht, geluid, trillingen of optische prikkels).

In het volgende hoofdstuk worden deze aantastende en verstorende effecten besproken in relatie tot het wettelijk kader Wet natuurbescherming, soortbescherming.

3 Wet natuurbescherming

3.1 Inleiding

Onder de Wet natuurbescherming valt de bescherming van Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2 Wnb) en beschermde soorten (hoofdstuk 3 Wnb). In dit hoofdstuk wordt in § 3.2 eerst ingegaan op de Natura 2000-gebieden en vervolgens in § 3.3 op de soortbescherming. Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 Methode

Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en Natuur Netwerk Nederland (NNN) gebieden en daarnaast de aard van de ingreep, is aan de hand van een bureaustudie en tijdens het veldbezoek bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van beschikbare informatie, zoals gegevens over de verschillende Natura 2000-gebieden nabij het plangebied uit www.natura2000.nl.

3.2.2 Ligging

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt op ongeveer 300 meter van het Natura 2000-gebied Rijntakken en op ongeveer 4 kilometer van Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Op ongeveer 250 meter afstand ligt Natura 2000-gebied de IJssel.

Figuur 5: Ligging plangebied (oranje) ten opzichte van Natura-2000 (groen) gebieden Rijntakken, Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht en IJssel.

Het plangebied ligt op ca. 200 meter van het NNN.

Figuur 6: Ligging plangebied (oranje) ten opzichte van NNN-gebieden (blauw).

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot effecten op de aangewezen instandhoudingsdoelstellingen. Er is geen sprake van ruimtebeslag in de Natura 2000-gebieden. Natura 2000-gebied uiterwaarden Zwarte Water en Vecht ligt op een dusdanige afstand (circa 4 km) van het plangebied dat een toename van visuele verstoring, geluid en andere directe effecten niet reiken tot het Natura 2000-gebied. De andere Natura 2000 gebieden (Rijntakken en de IJssel) liggen dichterbij op respectievelijk 250 en 200 meter afstand. Door de aanwezigheid van de dijk en bebouwing tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied Rijntakken en de IJssel is er ook geen sprake van visuele verstoring, geluid en andere directe effecten niet reiken tot het Natura 2000-gebied.

Het plangebied ligt op ca. 250 meter van stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden binnen het Natura 2000-gebied Rijntakken, namelijk Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeeleigebied (Lg11) en Stroomdalgraslanden (H6120). De werkzaamheden leiden mogelijk tot een stikstofdepositie in deze gevoelige gebieden. Er dient middels een AERIUS-berekening gekeken te worden naar de mogelijke effecten van stikstofdepositie door de werkzaamheden op Natura 2000-gebieden.

Het plangebied bevindt zich buiten NNN-gebieden. Het wettelijk kader omtrent NNN-gebieden (Bijlage B) stelt dat wanneer er buiten het NNN ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden, deze niet getoetst worden aan de betreffende bepalingen van de verordening.

Er is geen sprake van ruimtebeslag op Natura 2000-gebieden. Het plangebied bevindt zich daarnaast op dusdanige afstand van Natura 2000-gebieden dat een tijdelijke toename in visuele verstoring en geluid in de aanlegfase niet reikt tot de Natura 2000-gebieden. Er dient middels een AERIUS-berekening gekeken te worden naar de mogelijke effecten van stikstofdepositie door de werkzaamheden op Natura 2000-gebieden.

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het NNN en de omgevingsverordening van de provincie Overijssel heeft geen schaduwwerking voor NNN. Er is geen verdere toetsing nodig naar het NNN.

3.3 Soortbescherming

3.3.1 Methode

De quick scan met betrekking tot beschermde soorten bevat een bureauonderzoek en een veldbezoek. Voor het bureauonderzoek is gebruikt gemaakt van de verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen vijf jaar als er voldoende gegevens beschikbaar waren. Als dit niet het geval was is gebruik gemaakt van de gegevens van afgelopen 10 jaar. Hoewel het plangebied zich beperkt tot de omkaderde gebieden in Figuur 1, zijn in het bureauonderzoek alle waarnemingen binnen een straal van ca. 1 kilometer rond het plangebied meegenomen. Soorteninformatie is geraadpleegd van de volgende bronnen:

- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.vlinderstichting.nl

Het veldbezoek is uitgevoerd op 5 december 2022 door de [REDACTED] ecooloog van Arcadis, en [REDACTED] junior ecooloog van Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren 3 graden en bewolkt. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten.

Tijdens het veldbezoek is hiertoe globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

3.3.2 Resultaten

Tabel 1 geeft een overzicht van de functie van het plangebied voor verschillende soortgroepen op basis van de bureaustudie en het veldonderzoek. Foto's van het gebied zijn opgenomen in Bijlage C.

Tabel 1 Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het plangebied per relevante soortgroep op basis van bureauonderzoek en veldbezoek.

Soortgroep	Bureauonderzoek	Veldbezoek	Conclusie
Flora	NDFF: Er zijn geen waarnemingen van beschermde plantsoorten in het plangebied. Wel zijn er waarnemingen van liggende ereprijs en wilde averuit in een straal van 5 km rondom het plangebied aan de andere kant van de IJssel.	Het veldbezoek heeft in december plaatsgevonden, wanneer beschermde flora nauwelijks tot niet zichtbaar is in het veld. Door de aanwezigheid van monocultuur raaigras met een intensief maaibeleid en een bemeste nutriëntrijke grond zijn de groeiomstandigheden ongeschikt voor beschermde planten. Beschermde planten hebben ofwel een extensief maaibeheer nodig of nutriëntarm/kalkrijke bodem voor een geschikte groeiplaats.	Beschermde flora in het plangebied zijn uitgesloten.
Algemene Broedvogels	NDFF: Op het tracé zijn er waarnemingen van een broedende kraakeend en braamsluiper. In het plangebied zijn er waarnemingen van braamsluiper, brilduiker, fitis, koolmees,	Tijdens het veldbezoek zijn er rondom het plangebied zijn eksternesten waargenomen. Ook is het plangebied als geschikt leefgebied geacht voor algemene broedvogels.	Het voorkomen van algemene broedvogels kan niet worden uitgesloten.

Soortgroep	Bureauonderzoek	Veldbezoek	Conclusie
	pimpelmees, spotvogel, zwarte kraai en zwartkop.		
Broedvogels (nestplaats jaarrond beschermd volgens provinciale beleidsregels van Overijssel)	NDFF: Op het tracé zijn er waarnemingen van foeragerende roeken en een foeragerende ooievaar. In het plangebied zijn ook waarnemingen van de huismus, boerenwaluw, kerkuil, ooievaar, boomvalk, buizerd, ransuil, sperwer, torenvalk en wespandief. Net naast het plangebied zijn er waarnemingen van gierzwaluw en zeearend.	Er staan woningen op of nabij het tracé waar geschikte openingen voor huismussen en gierzwaluwen zijn. Andere vogels met jaarrond beschermde nesten komen meer voor in bosrijk gebied of in grotere bebouwing als schuren van boerderijen. De rijtjeshuizen op het tracé zijn hiervoor ongeschikt, verder zijn er geen horsten of andere grote nesten waargenomen in de aanwezige bomen langs het tracé.	Het voorkomen van huismus en gierzwaluw kan niet worden uitgesloten.
Grondgebonden zoogdieren	NDFF: In het plangebied zijn waarnemingen van haas. De steenmarter is waargenomen aan de andere kant van de N674. Een otter is waargenomen op 200 meter van het plangebied. De wolf is waargenomen op 2 km van het plangebied.	Tijdens het veldbezoek is het bosje ten westen van Zwolseweg 70 als mogelijk geschikt leefgebied geacht voor kleine grondgebonden zoogdieren zoals de steenmarter, hermelijn, wezel en egel. Verder is er ruigte aanwezig rondom enkele woningen welke geschikt is als foerageergebied en verblijfplaats voor de egel.	Het voorkomen en de aanwezigheid van een verblijfplaats van steenmarter, hermelijn, wezel en egel in het plangebied kan niet worden uitgesloten.
Vleermuizen	NDFF: In en rondom het plangebied zijn waarnemingen van de gewone dwergvleermuis en meervleermuis. Nabij het tracé zijn gebouwen aanwezig welke mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor diverse soorten vleermuizen.	Tijdens het veldbezoek is het plangebied als mogelijk geschikt gebied geacht voor diverse soorten vleermuizen. Het plangebied (vooral het tracé dat langs het dorp leidt) is geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen vanuit 's Heerenbroek. Het foerageergebied is vanwege de grote hoeveelheid geschikte alternatieven in de directe omgeving van het tracé niet essentieel voor de mogelijk aanwezige vleermuizen. De woningen in 's Heerenbroek zijn grotendeels geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, grootoorvleermuis, meervleermuis en laatvlieger. Er bevindt zich geen grote bebouwing die geschikt zou zijn als massawinterverblijfplaats voor gebouwbewonende soorten. Er zijn geen bomen in het plangebied aangetroffen met	Het voorkomen van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, grootoorvleermuis en meervleermuis in het plangebied kan niet worden uitgesloten. De aanwezigheid van niet-essentieel foerageergebied en een mogelijk essentiële vliegroute langs het tracé voor vleermuizen vanuit 's Heerenbroek kan niet worden uitgesloten.

Soortgroep	Bureauonderzoek	Veldbezoek	Conclusie
Vissen	NDFF: De grote modderkruiper is waargenomen aan de andere kant van de spoorlijn Zwolle-Kampen (ten noorden van het projectgebied) in een sloot op ca. 500 meter afstand. Verspreidingsatlas: Op basis van de verspreidingsatlas heeft het plangebied mogelijk geschikt habitat voor grote modderkruiper en kwabaal. Kwabaal prefereert, meren en rivieren en diep, zuurstofrijk, koud water. Dit lijkt niet overeen te komen met het habitat in het plangebied. Grote modderkruiper prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en veel watervegetatie. Mogelijk bieden de sloten binnen het plangebied geschikt habitat voor de grote modderkruiper.	geschikte holtes als verblijfplaats voor boombewonende soorten. Tijdens het veldbezoek is het plangebied als mogelijk geschikt leefgebied geacht voor de grote modderkruiper door de aanwezigheid van sloten met veel vegetatie en slib.	De grote modderkruiper is naar aanleiding van het veldbezoek niet uit te sluiten.
Amfibieën	NDFF: Er zijn geen waarnemingen van beschermde amfibiesoorten in en rondom het plangebied. Algemene soorten amfibieën die vrijgesteld zijn van ontheffingsplicht zijn veelvuldig waargenomen. Het gaat om bruine kikker en gewone pad. Verspreidingsatlas: Op basis van de verspreidingsatlas heeft het plangebied mogelijk geschikt habitat voor de knoflookpad, poelkikker en rugstreeppad. De knoflookpad heeft voortplantingshabitat in stroomdalen van beken en rivieren. Landhabitat bestaat uit extensief agrarisch gebied, ruderaal terrein, rivierduintjes, half natuurlijke graslanden maar ook langs infrastructuur. Een absolute voorwaarde is de aanwezigheid van open zandplekken omringd door vegetatie. De afwezigheid van open zandplekken omringd door vegetatie maken het plangebied ongeschikt voor de knoflookpad.	Tijdens het veldbezoek is het plangebied geschikt bevonden voor de rugstreeppad. De oevers van de watergangen zijn grotendeels flauw genoeg voor de rugstreeppad in combinatie met akkerland is geschikt habitat aanwezig in het plangebied. De onbeschaduwde wateren met een goede begroeiing maken het plangebied geschikt voor de poelkikker. Door de afwezigheid van het eerder beschreven vereiste habitat in de directe omgeving van het plangebied is het ongeschikt voor de knoflookpad.	De aanwezigheid van rugstreeppad en poelkikker in het plangebied kan niet worden uitgesloten. De aanwezigheid van de knoflookpad in het plangebied is uitgesloten.

Soortgroep	Bureauonderzoek	Veldbezoek	Conclusie
	De poelkikker heeft voortplantingshabitat in kleinschalige wateren zoals sloten, poelen, vijvers, vennen en kleine kanalen. Landhabitat bestaat uit graslanden, bosschages, struweel, heide, hoogveen en laagveen. In het plangebied is geschikt habitat aanwezig voor de poelkikker. De sloten vormen mogelijk geschikt voortplantingshabitat en omliggende graslanden kunnen het landhabitat vormen (waar ook overwinterd wordt). Het habitat van de rugstreeppad bestaat uit braakliggende bouwterreinen, groeven en zand- en kleiafgravingen, (rivier)duinen en uiterwaarden. Vaak is een goed vergraafbare bodem aanwezig en bouw materiaal om onder te schuilen. De rugstreeppad is ook te vinden in stabiele gebieden als vennen, heideterreinen en sloten in akker- en grasland. Door de aanwezigheid van onbeschaduwde laagbegroeide terreinen met sloten waar de oever gemaaid wordt is er geschikt habitat aanwezig in het plangebied.		
Reptielen	NDFF: Er zijn geen waarnemingen van beschermde reptielen in en rondom het plangebied. Verspreidingsatlas: Op basis van de verspreidingsatlas is er mogelijk geschikt habitat voor ringslang aanwezig in het plangebied. De ringslang prefereert nabijheid van water. Ze foerageren in moerasgebieden, natte graslanden en broekbossen. Er moeten voldoende schuilplaatsen zijn en plaatsen om te zonnen. Mogelijk is er geschikt habitat voor de ringslang in het plangebied.	Het grasland wordt intensief beheerd en bosschages of kleine stroken met bomen met ondergroei liggen op dusdanige afstand dat het gebied ongeschikt is voor de ringslang.	De aanwezigheid van broedbiotoop van de ringslang in het plangebied is uitgesloten.
Ongewervelden	NDFF: Er is een waarneming van rivierrombout aan de zuidzijde van de IJssel. Verspreidingsatlas:	Tijdens het veldbezoek is geconcludeerd dat er geen geschikt habitat voor de rivierrombout in het plangebied is door de afwezigheid van plaatsen waar zand of slib wordt afgezet.	De aanwezigheid van beschermde ongewervelden binnen het plangebied is uitgesloten.

Soortgroep	Bureauonderzoek	Veldbezoek	Conclusie
	Op basis van de verspreidingsatlas is er mogelijk geschikt habitat voor de volgende soorten ongewervelden: <u>teunisbloempijlstaart</u>, <u>grote vos</u>, <u>grote weerschijnvlinder</u>, <u>sierlijke witsnuitlibel</u>. Teunisbloempijlstaart prefereert vochtige bossen, bosranden en diverse open plaatsen en komt ook voor in open landschappen en open plekken in gewone bossen. Grote vos en grote weerschijnvlinder prefereren oudere vochtige, open bossen, bosranden en diverse open plaatsen (evt. met grote vrijstaande bomen). De beheerde graslanden en bebouwing in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor deze soorten. Sierlijke witsnuitlibel komt vooral voor in habitat zoals laagveenmoerassen, vennen, poelen en plassen. Deze watergangen zijn vaak voedselarm. Het is afhankelijk van diverse soorten watervegetatie voor hun voortplanting en is met name rond de watertjes te vinden. Stromende sloten horen niet tot de habitat van deze soort. Het plangebied vormt geen geschikt habitat voor deze soort.	Ook wordt het plangebied ongeschikt geacht voor ongewervelden zoals grote vos, teunisbloempijlstaart en grote weerschijnvlinder vanwege het gebrek aan geschikte vegetatie in het plangebied.	

3.3.3 Effectbeschrijving- en beoordeling

In Tabel 2 is per soortgroep voor de (mogelijk) aanwezige soorten, op basis van de conclusie over de aan-/afwezigheid van soorten in de vorige paragraaf, een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen zoals beschreven in hoofdstuk 2. Van ontheffingsplicht vrijgestelde soorten door de provincie Overijssel (bijlage A) en niet beschermde soorten worden niet meegenomen in de effectbeschrijving. Voor dergelijke soorten geldt de algemene zorgplicht wel, dit wordt verder behandeld in paragraaf 4.2.3.

Tabel 2 Effecten per soortgroep als gevolg van de werkzaamheden.

Soort(groep)	Beschrijving effect	Toetsing vereist?
Algemene broedvogels	Als de werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden (indicatief van half maart tot en met half juli) is er mogelijk sprake van het verstoren van nesten.	Ja
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Als de werkzaamheden in het broedseizoen van huismus (maart tot september) of gierzwaluw (half april tot september) plaatsvinden is er mogelijk sprake van het verstoren van nesten.	Ja

Soort(groep)	Beschrijving effect	Toetsing vereist?
	Er worden geen gebouwen gesloopt dus er is geen sprake van verlies van nestplaatsen.	
Grondgebonden zoogdieren	Werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot het verstoren van het leefgebied en verblijfplaatsen van steenmarter, hermelijn, wezel en egel.	Ja
Vleermuizen	Als de werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst met verlichting uitgevoerd worden kan uitstraling tot verstoring leiden van vleermuizen. Werkzaamheden nabij de bebouwing met trillingen en geluid leiden mogelijk tot verstoring van verblijfplaatsen van vleermuizen.	Ja
Amfibieën	Werkzaamheden met groot materieel en een open ontgraving kunnen mogelijk leiden tot het doden van individuen, verstoring van het leefgebied, het doden van eieren en het beschadigen van voortplanting- en rustgebieden.	Ja
Vissen	Een open ontgraving kan mogelijk leiden tot het doden van individuen en verstoring van het leefgebied.	Ja

3.3.4 Toetsing

In deze paragraaf wordt toegelicht welke verbodsbepalingen worden overtreden voor de beschermde soorten waarvan aanwezigheid in het plangebied niet is uit te sluiten.

3.3.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

In Tabel 3 is per soortgroep (welke een toetsing vereist) opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort.

Tabel 3 Beschermingscategorie van de relevante soorten.

Beschermingscategorie	Soortgroep	Mogelijk aanwezige soorten
Vogelrichtlijn	Algemene broedvogels	Diverse soorten
	Broedvogels met jaarrond beschermd nest	Gierzwaluw, huismus
Habitatrichtlijn	Vleermuizen	Laatvlieger, gewone dwergvleermuis, grootoorvleermuis, meervleermuis
	Amfibieën	Rugstreeppad, poelkikker
Andere soorten	Vissen	Grote modderkruiper
	Grondgebonden zoogdieren	Steenmarter, hermelijn, wezel, egel

* Door de provincie Overijssel is een vrijstelling gegeven voor diverse algemeen voorkomende soorten, zie Bijlage A. Deze zijn hieronder niet verder behandeld. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, zie verder in paragraaf 4.2.3.

3.3.4.2 Overtredingen verbodsbepalingen

In onderstaande tabellen is per soortgroep op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb mogelijk worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in paragraaf 4.2.2.

Tabel 4: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn.

Soortgroep	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	X	X			Werkzaamheden m.b.t. de aanleg van de kabels (evt. met groot materieel) in het algemeen tijdens het broedseizoen
Vogels met jaarrond beschermd nest	X	X			Werkzaamheden m.b.t. de aanleg van de kabels in het algemeen tijdens het broedseizoen
Het is verboden om: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.					

De planning van de werkzaamheden staat nog niet vast. Daarom is in de deze quick scan uitgegaan van een jaarronde planning. Effecten op broedvogels waarvan de nestplaats gedurende broedperiode zijn beschermd, zijn daardoor niet uitgesloten. Aangezien de werkzaamheden kunnen leiden tot het vernietigen van nesten, met daarin broedende of niet vlieg vlugge jongen, zijn mogelijk overtredingen van lid 1 en 2 aan de orde. Daarnaast kunnen de werkzaamheden leiden tot verstoring van nesten die niet fysiek worden aangetast, maar waardoor ouder dieren het nest verlaten, waardoor niet vlieg vlugge jongen kunnen sterven (lid 1) en het nest de functionaliteit verliest (lid 2). Voor algemene broedvogels is lid 4 niet van toepassing omdat het algemeen voorkomende soorten betreft waarbij een effect op de staat van instandhouding niet aannemelijk is.

De planning van de werkzaamheden staat nog niet vast. Daarom is in de deze quick scan uitgegaan van een jaarronde planning. Effecten op vogels met jaarrond beschermd nest zijn daardoor niet uitgesloten. Fysieke aantasting van nesten is uitgesloten aangezien deze zich mogelijk in woningen bevinden die niet worden aangetast. Wel kunnen de werkzaamheden leiden tot verstoring van nesten die niet fysiek worden aangetast, maar waardoor ouder dieren het nest verlaten, waardoor niet vlieg vlugge jongen kunnen sterven (lid 1) en het nest de functionaliteit verliest (lid 2). Voor de huismus (300.000 tot 500.000 broedparen¹) en gierzwaluw (22.500 tot 35.000 broedparen²) geldt dat effecten op mogelijk enkele nesten geen invloed zullen hebben op de staat van instandhouding. Daarmee is overtreding van lid 4 niet aan de orde.

Tabel 5: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn.

Soort(groep)	Lid 1/5	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Vleermuizen		X		X	Werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst. Werkzaamheden met trillingen, geluid en licht nabij mogelijke verblijfplaatsen in bebouwing.
Rugstreeppad en poelkikker	X	X	X	X	Werkzaamheden (evt. met groot materieel) in het algemeen. Fysieke aantasting van de sloten in het plangebied.
Het is verboden om: Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk te verstoren; Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen; Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen; Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.					

De planning van de werkzaamheden staat nog niet vast. Daarom is in deze quick scan uitgegaan van een jaarronde planning, waarbij ook werkzaamheden met nachtelijke verlichting uitgevoerd worden. Effecten op vleermuizen in het actieve seizoen (tussen 1 april en 1 november) zijn daardoor niet uitgesloten. Wanneer werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopgang in het actieve seizoen met verlichting uitgevoerd worden kunnen mogelijk aanwezige individuen verstoord worden. Werkzaamheden nabij bebouwing kan door trilling, geluid en verlichting een negatief effect hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen. Hierdoor is er sprake van overtreding van lid 2 en 4 van artikel 3.5.

¹ <https://stats.sovon.nl/stats/soort/15910>² <https://stats.sovon.nl/stats/soort/7950>

Als blijkt dat de werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang in het actieve seizoen van vleermuizen uitgevoerd worden, zijn effecten op vleermuizen wel uitgesloten en is overtreding van artikel 3.5 niet aan de orde.

De werkzaamheden staan nog niet vast. Daarom is in deze quick scan uitgegaan van een open ontgraving en daardoor ook het fysiek aantasten van de sloten. Wanneer de sloten fysiek aangetast worden, worden mogelijk aanwezige individuen van rugstreeppad en poelkikker opzettelijk gedood of verstoord. Ook kunnen de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten beschadigt of vernield worden. Wanneer er uitgegaan wordt van een jaarronde planning kunnen ook de eieren van deze soorten opzettelijk vernield worden. Hierdoor is er sprake van overtreding van leden 1, 2, 3 en 4 van artikel 3.5.

Tabel 6 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 ten aanzien van andere soorten.

Soort(groep)	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Als gevolg van
Grondgebonden zoogdieren	X	X		Fysieke aantasting mogelijke verblijfplaatsen
Grote modderkruiper	X	X		Fysieke aantasting van de sloten in het plangebied.
Het is verboden om: Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen; Lid 2: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen Lid 3: de bedoelde vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.				

Open ontgraving nabij de bebouwing in het plangebied leidt tot het doden van mogelijk aanwezige grondgebonden zoogdieren als steenmarter, hermelijn, wezel en egel en het beschadigen van mogelijk aanwezige voortplantingsplaatsen van deze soorten. Open ontgraving van sloten in het plangebied leidt tot het doden van mogelijk aanwezige grote modderkruipers en het beschadigen van mogelijk aanwezige voortplantingsplaatsen van de soort. Hierdoor is er sprake van overtreding van leden 1 en 2 van artikel 3.10 voor grondgebonden zoogdieren en grote modderkruiper.

4 Conclusie en vervolg

4.1 Conclusie

Er is geen sprake van ruimtebeslag op Natura 2000-gebieden. Het plangebied bevindt zich daarnaast op dusdanige afstand van Natura 2000-gebieden dat een tijdelijke toename in visuele verstoring en geluid in de aanlegfase niet reikt tot de Natura 2000-gebieden. Er dient middels een AERIUS-berekening gekeken te worden naar de mogelijke effecten van stikstofdepositie door de werkzaamheden op Natura 2000-gebieden.

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het NNN en de omgevingsverordening van de provincie Overijssel heeft geen schaduwwerking voor NNN. Er is geen verdere toetsing nodig naar het NNN.

In de bureaustudie is geconcludeerd dat meerdere beschermde soorten uit diverse soortgroepen mogelijk voorkomen binnen het plangebied. Het overtreden van verbodsbepalingen als gevolg van de werkzaamheden is voor veel van deze soorten niet uit te sluiten. Bijvoorbeeld omdat niet uitgesloten kan worden dat rust- en voortplantingsplaatsen vernield worden, of dat met de werkzaamheden individuen gedood worden. De soorten waarvoor dit geldt zijn opgenomen in de tabellen 4, 5 en 6 op de vorige pagina.

Omdat bij uitvoering van de werkzaamheden sprake kan zijn van overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb, dient nader onderzoek uitgevoerd te worden. Deze, en eventuele andere vervolgstappen, zijn toegelicht in de volgende paragraaf (paragraaf 4.2.2).

4.2 Vervolg

4.2.1 Mitigerende maatregelen

Op voorhand (zonder soortgericht onderzoek) kunnen preventieve mitigerende maatregel genomen worden:

Ten behoeve van algemene broedvogels

- Werkzaamheden moeten buiten het broedseizoen uitgevoerd worden. Deze loopt globaal van half maart t/m juli. De tijd van het broedseizoen is soortafhankelijk en kan door weersomstandigheden en andere factoren verschuiven. Indien niet mogelijk (wegens gegronde redenen omtrent bijvoorbeeld veiligheid) moeten de volgende maatregelen genomen worden:
  - Het plangebied dient voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden door vegetatie te verwijderen en ontmoedigingsmaatregelen te nemen. Hierbij moet rekening gehouden worden met verkeersveiligheid.
  - In het broedseizoen moet het plangebied wekelijks gecontroleerd worden door een ter zake kundige ecooloog. Indien er broedende vogels aangetroffen wordt dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot jongen het nest hebben verlaten en de ecooloog het plangebied heeft vrijgegeven.

Ten behoeve van vogels met jaarrond beschermde nesten

- Indien de gebouwen ontzien kunnen worden van verstoring door werkzaamheden door het gebruik van een gestuurde boring zijn effecten op gebouw bewonende soorten gierzwaluw en huismus uitgesloten. Bij een gestuurde boring wordt er een intrede- en uittredepunt gekozen waartussen de kabels middels een gestuurde boring onder de grond door gelegd worden. Hierdoor vinden er tussen de twee punten geen werkzaamheden bovengronds plaats.

Ten behoeve van vleermuizen

- Indien het niet mogelijk is om buiten het actieve seizoen van vleermuizen gewerkt wordt (1 april tot 1 november), dienen de werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst uitgevoerd te worden zonder kunstlicht. Hierdoor wordt verstoring door licht voorkomen. Wanneer werkzaamheden wel in het actieve seizoen tussen zonsondergang en zonsopkomst uitgevoerd dienen te worden kan dit mogelijk met vleermuisvriendelijke verlichting (amber gekleurd licht) en door het gebruik maken van gerichte verlichting met weinig onnodige uitstraling.
- Indien de gebouwen ontzien kunnen worden van verstoring door werkzaamheden door het gebruik van een gestuurde boring, zijn effecten op verblijfplaatsen van gebouw bewonende soorten uitgesloten.

Ten behoeve van grote modderkruiper

- Indien de watergangen in het plangebied ontzien kunnen worden door het gebruik van een gestuurde boring zijn effecten op grote modderkruiper uitgesloten.

Ten behoeve van amfibieën

- Indien het potentiële leefgebied (weilanden ten oosten van 's-Heerenbroek) in het plangebied ontzien kan worden door het gebruik van een gestuurde boring zijn effecten op amfibieën uitgesloten.

4.2.2 Soortgericht onderzoek

Voor de soorten waarvan de aanwezigheid niet kan worden uitgesloten en waarvan de effecten op de soorten niet kunnen worden uitgesloten en waarbij bovenstaande mitigerende maatregelen niet haalbaar of mogelijk zijn, zal nader onderzoek uitgevoerd moeten worden.

Wanneer bovenstaande mitigerende maatregelen niet genomen kunnen worden dient er rekening gehouden te worden met onderzoek naar de volgende soort(groep)en:

- Laatvlieger, gewone dwergvleermuis, grootoorvleermuis en meervleermuis.
- Huismus en gierzwaluw.
- Grote modderkruiper.
- Steenmarter, hermelijn, wezel en egel.
- Amfibieën: Rugstreeppad en poelkikker.

Het behoort tot de aanbevelingen om na vaststelling van uitvoeringsmethode een ecooloog vast te laten stellen in hoeverre wordt voldaan aan de mitigerende maatregelen en daarmee of eventueel soortgericht onderzoek nog noodzakelijk is.

4.2.3 Zorgplicht

De Wet natuurbescherming kent een algemene zorgplicht. Dit betekent dat zorgvuldig met aanwezige planten en dieren moet worden omgegaan. Daarom moeten de volgende maatregelen altijd in acht genomen worden:

- Maai voorafgaand aan de werkzaamheden eventuele vegetatie in het werkgebied kort. Hierdoor wordt het voor diverse dieren minder aantrekkelijk om te verblijven in deze zone tijdens de ingreep.
- Voer de werkzaamheden rustig uit en in één richting waarin ze kunnen vluchten (dus niet richting de weg of water). Op deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden.
- Het materieel moet zorgvuldig en deskundig worden gebruikt, zodat geen onnodige schade wordt veroorzaakt of onnodige verstoring van flora en fauna optreedt.
- Werkgebieden en werkpaden worden zo klein mogelijk gehouden.
- In het geval dat er dieren worden opgemerkt tijdens de werkzaamheden die niet zelfstandig het werkgebied kunnen verlaten, dienen deze verplaatst te worden naar vergelijkbaar leefgebied in de directe omgeving waar geen werkzaamheden uitgevoerd worden.

Bijlage A - Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming

Algemeen

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen/ aangemeld. De Europese Unie heeft deze twee richtlijnen vastgesteld die moeten zorg dragen voor de bescherming van de belangrijkste Europese natuurwaarden: de Vogelrichtlijn uit 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992. Hoewel het om twee afzonderlijke richtlijnen gaat, worden ze vanwege hun overeenkomsten vaak in één adem genoemd. Men spreekt dan over de 'Vogel- en Habitatrichtlijn'. De Europese Unie heeft alle Vogel- en Habitatrichtlijngebieden ondergebracht in een samenhangend netwerk 'Natura 2000'.

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden staan de habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en kwalificerende vogelsoorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden centraal.

De wet biedt verschillende instrumenten om deze instandhoudingsdoelstellingen te realiseren:

- Het treffen van instandhoudingsmaatregelen.
- Het treffen van passende maatregelen om te voorkomen dat de kwaliteit van habitats verslechterd of soorten verstoord worden.
- Beoordelingsplicht voor plannen, projecten en andere handelingen die kunnen leiden tot (significante) verslechtering of significante verstoring van Natura 2000-gebieden. Voor projecten en andere handelingen geldt daartoe een vergunningplicht.

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren dat -gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen ([art 2.7 lid 2](#)).

Wanneer het een project betreft dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een gebied, en dat afzonderlijk of in cumulatie significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt de vergunning niet verleend nadat uit een passende beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast ([art 2.7 lid 3 onder a](#) en [art 2.8 lid 1](#)). Een uitzondering is een project dat een herhaling of voortzetting is van een ander project, of deel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens op inzichten op kan leveren ([art 2.8 lid 2](#)).

De vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar worden gebracht, dit geldt ook voor externe werking¹. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de ADC-toets) ([art 2.8 lid 4](#)).

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (uitgezonderd vogels) op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop de richtlijn van toepassing is. De richtlijn onderscheidt daarbij te beschermen gebieden en te beschermen soorten.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn bestaat uit een lijst van zeldzame of bedreigde vogelsoorten. De leefgebieden en belangrijke overwinteringsgebieden voor deze soorten worden aangewezen als speciale beschermingszones (Vogelrichtlijngebieden).

¹ De nadelige invloed van activiteiten buiten een Natura 2000-gebied op natuurwaarden binnen het Natura 2000-gebied.

Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1)
- Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2)
- Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3)

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet ([art. 3.10, lid 1 onder a en c](#)).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.1 lid 1](#)), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren ([art. 3.1 lid 2](#)), het rapen of onder zich hebben van eieren ([art. 3.1 lid 3](#)) en het opzettelijk storen van vogels ([art. 3.1 lid 4](#)). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ([art. 3.1 lid 5](#)).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.5 lid 1](#)), het opzettelijk verstoren ([art. 3.5 lid 2](#)), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren ([art. 3.5 lid 3](#)) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art. 3.5 lid 4](#)). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen ([art. 3.5 lid 5](#)).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.10 lid 1 onder a](#)) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art. 3.10 lid 1 onder b](#)). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen ([art. 3.10 lid 1 onder c](#)).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode ([art. 3.31 lid 1](#)). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- c. een bestendig gebruik;
- d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen ([art. 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2](#)). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van LNV en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van LNV het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende bevoegd gezag.

Voor dit project is de provincie Overijssel bevoegd gezag. Provincie Overijssel heeft in haar Verordening voor de Wet natuurbescherming een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten:

Amfibieën

- Bruine kikker
- Gewone pad
- Kleine watersalamander
- Meerkikker
- Middelste groene kikker

- Haas
- Huisspitsmuis
- Konijn
- Ree
- Rosse woelmuis
- Tweekleurige bosspitsmuis
- Veldmuis
- Vos
- Woelrat

Zoogdieren

- Aardmuis
- Bosmuis
- Dwergmuis
- Dwergspitsmuis
- Gewone bosspitsmuis

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3](#); [3.8 lid 1,3](#), [3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor [soorten van de Vogelrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.3 lid 4](#)):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor [soorten van de Habitatrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.8 lid 5](#)):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de [andere beschermde soorten](#), gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: ([art 3.10 lid 2](#)):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

Bijlage B – Wettelijk kader NNN

Provinciaal belang

Overijssel wordt gekenmerkt door een grote variatie aan plant- en diersoorten (biodiversiteit). Het verlies van soorten verarmt de natuurwaarde en maakt ecosystemen kwetsbaar. Het behoud van biodiversiteit is nodig voor een duurzame toekomst. Om deze redenen willen wij achteruitgang van biodiversiteit voorkomen en zetten wij in op ontwikkeling, beheer en bescherming van de biodiversiteit in Overijssel.

Natuur en landschap zijn niet alleen van betekenis voor het behoud en bescherming van biodiversiteit. Natuur en landschap zijn ook van belang voor de regionale economie en voor de kwaliteit van de leefomgeving en voor een goed vestigingsklimaat voor wonen en werken. Om deze redenen zetten wij in op een duurzame ontwikkeling en bescherming van de natuurwaarden in Overijssel. Daartoe hebben wij gebieden aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN), waarvoor geldt dat het beleid is gericht op het behoud en de ontwikkeling van aanwezige en potentiële natuurwaarden. Natuurnetwerk Nederland is de nieuwe naam voor de Ecologische Hoofdstructuur.

Beschermingsregime

Vanwege het grote belang voor de biodiversiteit en de betekenis voor de kwaliteit van de leefomgeving en regionale economie geldt een beschermingsregime voor het gehele NNN (voorheen EHS). Voor het NNN geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. In de verordening is het 'nee, tenzij'-regime vast gelegd. Dit betekent dat (nieuwe) plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Er kan echter aanleiding zijn om toch ontwikkelingen toe te staan. De mogelijkheid om een uitzondering te maken op de algemene lijn van behoud en duurzame ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden, is aan strikte voorwaarden gebonden. Uiteraard geldt ook hier dat de generieke regeling van titel 2.1. van toepassing blijft (zoals de toepassing van de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, ontwikkelingsperspectieven en gebiedskenmerken).

Met dit beschermingsregime voldoen wij aan de eisen van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het Barro bevat de randvoorwaarden die het Rijk vanuit nationale belangen stelt aan de ruimtelijke bescherming van het NNN (voorheen EHS).

Afwijkingsmogelijkheden

Het ruimtelijk beleid van het NNN (voorheen EHS) is gericht op het behoud en de duurzame ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van de gebieden die als NNN (voorheen EHS) zijn aangewezen. Om te voorkomen dat aanwezige en potentiële natuurwaarden worden aangetast, zijn in principe geen ontwikkelingen toegestaan die significant negatieve effecten hebben op deze waarden.

Er kan echter aanleiding zijn om toch ontwikkelingen toe te staan. De mogelijkheid om een uitzondering te maken op de algemene lijn van behoud en duurzame ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden is aan strikte voorwaarden gebonden. Dit 'nee, tenzij-beleid' is vastgelegd in artikel 2.7.3 in combinatie met artikel 2.7.4 (voorwaarden waaronder afwijking van het beschermingsregime mogelijk is).

In artikel 2.7.4 lid 1 is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen ten behoeve van ontwikkelingen die van groot openbaar belang zijn. In artikel 2.7.4 lid 5 is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor kleinschalige ontwikkelingen die weinig impact hebben op wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer een ontwikkeling geen significant negatief effect heeft op het NNN (voorheen EHS) voor wat betreft kwaliteit, areaal en samenhang, is afwijking niet nodig. In dat geval staat het beschermingsregime van het NNN (voorheen EHS) de ontwikkeling immers niet in de weg.

Afwijkingsmogelijkheid 1 – Dwingende redenen van groot openbaar belang

De gemeenteraad is op grond van artikel 2.7.4 lid 1 bevoegd om bij de vaststelling van een bestemmingsplan af te wijken van het beschermingsregime dat op grond van artikel 2.7.3 van toepassing is. De gemeente moet dan wel aangetoond hebben dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang én er geen reële alternatieven voor de betreffende ingreep zijn. Ook dient de gemeente te verzekeren dat de gevolgen van de ingreep zoveel mogelijk beperkt worden (mitigatie) en de overblijvende effecten voldoende gecompenseerd worden (compensatie).

Bij dwingende redenen van groot openbaar belang kan gedacht worden aan veiligheid, drinkwatervoorziening en plaatsing van installaties voor winning, opslag of transport van gas. De mitigerende maatregelen moeten ervoor zorgen dat de negatieve effecten van de beoogde activiteit die niet kunnen worden voorkomen wel zoveel mogelijk

beperkt worden gehouden. De compenserende maatregelen moeten ervoor zorgen dat de overblijvende optredende schade of negatieve effecten op een toereikende, tenminste gelijkwaardige wijze worden gecompenseerd. Na uitvoering van de compensatie moet er een duurzame situatie ontstaan. Om te borgen dat de compensatie binnen redelijke termijn gerealiseerd wordt, zal de compensatie geregeld moeten worden in hetzelfde plan dat de beoogde ontwikkeling mogelijk maakt. Als de compensatie plaatsvindt buiten het plangebied, moet de planologische regeling voor de compensatie zoveel mogelijk gelijktijdig in procedure worden gebracht met het bestemmingsplan waarin de beoogde ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt.

Wij benadrukken dat aan alle voorwaarden in artikel 2.7.4 lid 1 moet worden voldaan, voordat meegewerkt kan worden aan een afwijking. Ook hier geldt dat ervan uit andere wet- en regelgeving beperkingen kunnen gelden die toepassing van de afwijkingsbevoegdheid in de weg staan.

Voor de onderbouwing dat er in voldoende mate en tijdig wordt gemitigeerd en gecompenseerd, wordt in artikel 2.7.4 lid 2 een compensatieplan voorgeschreven. Het compensatieplan moet niet alleen de onderbouwing leveren voor wat er aan compensatie nodig is, maar ook garanties dat de benodigde mitigerende en compenserende maatregelen daadwerkelijk worden doorgevoerd. Het compensatieplan kan onderdeel uitmaken van de toelichting van het bestemmingsplan of de wijziging daarvan.

In artikel 2.7.5 is aangegeven wat in ieder geval in een compensatieplan moet zijn opgenomen.

Afwijkingsmogelijkheid 2 – Saldobenadering

De gemeenteraad is op grond van artikel 2.7.4, lid 3 bevoegd om bij vaststelling van bestemmingsplannen af te wijken van het beschermingsregime dat op grond van artikel 2.7.3 van toepassing is via toepassing van de saldobenadering.

In het afwegingskader voor het NNN (voorheen EHS) worden plannen, projecten of handelingen afzonderlijk beoordeeld. Om een meer ontwikkelingsgerichte aanpak te bevorderen kan hiervan worden afgeweken door middel van het instrument 'saldobenadering NNN (voorheen EHS)'. Dit kan als sprake is van een combinatie van projecten of handelingen die tevens tot doel heeft de kwaliteit en/of kwantiteit van het NNN (voorheen EHS) op gebiedsniveau per saldo te verbeteren, waarbij het areaal minimaal gelijk blijft. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als in combinatie met andere ruimtelijke ingrepen tevens een fysieke barrière in het NNN (voorheen EHS) wordt opgeheven of de condities voor de natuur worden verbeterd. Door middel van deze saldobenadering kan een meer aaneengesloten NNN (voorheen EHS) worden verkregen of kunnen NNN (voorheen EHS)-gebieden beter met elkaar worden verbonden. Door ruimtelijke ingrepen op gebiedsniveau met elkaar in verband te brengen, kunnen functies of activiteiten elders in het NNN (voorheen EHS) of daarbuiten betere ontwikkelingsmogelijkheden krijgen terwijl potenties voor kwaliteitsverbetering van de natuur beter benut worden. Deze benadering is alleen toepasbaar als:

- de combinatie van bestemmingswijzigingen binnen één gebiedsvisie wordt gepresenteerd;
- er een onderlinge samenhang bestaat tussen de betreffende plannen en activiteiten;
- een schriftelijke waarborg voor de realisatie van de plannen kan worden overgelegd;
- binnen het NNN (voorheen EHS) een kwaliteitsslag gemaakt kan worden waarbij het oppervlak natuur minimaal gelijk blijft;
- in de gebiedsvisie is aangegeven op welke wijze het verlies van ecologische waarden en kenmerken en areaal wordt gecompenseerd.

Afwijkingsmogelijkheid 3 – Kleinschalige ontwikkeling

De gemeenteraad is op grond van artikel 2.7.4 lid 5 bevoegd om bij de vaststelling van bestemmingsplannen af te wijken ten behoeve van relatief kleinschalige ontwikkelingen waarvoor een wijziging van het bestemmingsplan nodig is. Bij een kleinschalige ontwikkelingen kan gedacht worden aan de uitbreiding van of plaatsing van een bijgebouw bij een woning in het NNN (voorheen EHS), de uitbreiding van een recreatievoorziening of een andere bedrijfsmatige activiteit. Maatgevend is de impact van de gewenste ontwikkeling op de kwaliteit van het NNN (voorheen EHS) ter plaatse. Daarbij spelen factoren als ecologische kwaliteit, samenhang, mate van verstoring en dergelijke mee in de beoordeling. Ook de maatschappelijke meerwaarde van de ontwikkeling kan daarbij een rol spelen.

Voordat een gemeenteraad meewerkt aan een afwijking moet zijn aangetoond dat door de voorgestelde ruimtelijke ingreep slechts een beperkte aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied plaatsvindt. Verder moet aangetoond zijn dat het initiatief per saldo leidt tot een versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN (voorheen EHS) of tot vergroting van de oppervlakte van het NNN (voorheen EHS). De gemeente zal ook moeten onderbouwen dat de ruimtelijke ingreep op de gegeven locatie nodig is met een afweging van alternatieven.

Uiteraard zullen er ter plekke zodanige maatregelen genomen moeten worden dat er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing.

Wij benadrukken dat bij een afwijking ten behoeve van kleinschalige ontwikkelingen aan alle hierboven genoemde voorwaarden moet worden voldaan. Overigens kunnen ervan uit andere wet- en regelgeving beperkingen gelden aan de toepassing van deze afwijkingsbevoegdheid.

In de toelichting op het bestemmingsplan dat de beoogde ontwikkeling mogelijk maakt, zal moeten worden aangetoond dat aan bovenstaande punten wordt voldaan. Voor kleinschalige ontwikkelingen is geen compensatieplan vereist. Wel zullen onderzoeken en onderzoeksgegevens, waarmee wordt aangetoond dat de effecten van de ingreep inderdaad beperkt zijn, als bijlage bij de toelichting moeten worden gevoegd.

Meldingsplicht

Het NNN (voorheen EHS) is van groot provinciaal belang. Als een gemeente van plan is om af te wijken van het beschermingsregime voor het NNN (voorheen EHS), dan dient dit in een vroeg stadium afgestemd te worden met de provinciale diensten als bedoeld in artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Hiervoor is het ruimtelijke vooroverleg tussen provincie en gemeente het meest geëigende forum. In dit overleg kan worden bezien of aan alle relevante voorwaarden voor afwijking kan worden voldaan.

Artikel 2.7.4 lid 6 bevat de opdracht aan de gemeente om na de vaststelling van een bestemmingsplan (actief) bij Gedeputeerde Staten via het daarvoor ontwikkelde Meldingsformulier te melden dat gebruik is gemaakt van de afwijkingsmogelijkheden van artikel 2.7.4 lid 1, 3 en 5. Deze gegevens worden gebruikt voor de herbegrenzing van het NNN (voorheen EHS).

Compensatieplan

Een afwijking op grond van artikel 2.7.4 is alleen aanvaardbaar als compensatie van de negatieve effecten op het NNN (voorheen EHS) voldoende verzekerd is. Het compensatieplan moet duidelijk maken welke compenserende en mitigerende maatregelen nodig zijn om de nadelige effecten van de ingreep weg te nemen of de ondervangen. Dit betekent dat er in ieder geval inzicht moet zijn in de effecten op het NNN (voorheen EHS). Daarom moeten onderzoeken en onderzoeksgegevens naar de effecten als bijlage bij het compensatieplan gevoegd worden. Ook moet uit het compensatieplan duidelijk worden welke waarde en betekenis de gemeente bij het bepalen van de compensatie heeft toegekend aan wettelijke regelingen en beleidsvisies van Rijk en provincie.

Om de opgave tot compensatie en mitigatie te kunnen benoemen, moet de actuele natuurkwaliteit in het veld zijn bepaald. In het compensatieplan moet beschreven worden welke maatregelen getroffen zullen worden om het verlies van de kwantiteit en kwaliteit van het NNN (voorheen EHS) tegen te gaan.

Het compensatieplan moet inzicht bieden in de wijze waarop het verlies aan (actuele) natuurwaarden wordt gecompenseerd. Voor het bepalen van de benodigde compensatie wordt gebruik gemaakt van het compensatiebeginsel. Wij nemen hierbij als uitgangspunt de werkwijze uit de Spelregels NNN (voorheen EHS). Voor de Natura 2000-gebieden, die zowel binnen als buiten het NNN (voorheen EHS) liggen, zijn ook eisen van de Wet natuurbescherming en bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn van toepassing. Dit betekent dat er voor de Natura 2000-gebieden een aanvullend regime geldt naast het regime dat in deze verordening voor het NNN (voorheen EHS) is geregeld.

Van groot belang is het verkrijgen van voldoende zekerheid dat een voorgenomen ingreep niet alleen op papier, maar ook daadwerkelijk zal worden gecompenseerd. Het wat, waarom, wanneer en door wie moet duidelijk zijn. Het compensatieplan moet inzicht geven in wat er planologisch geregeld moet worden om de compensatie te kunnen realiseren. Ook moet het compensatieplan inzicht geven in de waarborgen die de gemeente biedt voor daadwerkelijke uitvoering van de compensatie. Dit speelt met name wanneer de initiatiefnemer (een burger of rechtspersoon) zelf de compenserende maatregelen moet (laten) uitvoeren. Deze waarborgen kunnen op verschillende manieren geboden worden. In veel gevallen zal een privaatrechtelijke overeenkomst tussen gemeente en initiatiefnemer juridische waarborgen moeten bieden dat de compensatie daadwerkelijk plaatsvindt.

In artikel 2.7.5 lid 1 sub c is de mogelijkheid voorzien dat compensatie geregeld wordt in de vorm van financiële compensatie voor het geval dat het de initiatiefnemer niet lukt om de benodigde compensatie fysiek te regelen. Op grond van nationale en internationale wet- en regelgeving is voor negatieve effecten op Natura 2000-gebieden geen financiële compensatie mogelijk.

Geen schaduwwerking

Wij benadrukken nogmaals dat het NNN (voorheen EHS) geen schaduwwerking heeft op naastliggende gronden. Voor deze gronden geldt geen beperkende bepalingen vanwege de ligging naast NNN (voorheen EHS). Er zijn echter andere wettelijke kaders die wel voor beperkingen kunnen zorgen. Zo geldt voor Natura 2000-gebieden een externe werking, die voortvloeit uit landelijke en internationale natuurwetgeving maar dus niet uit het beschermingsregime van het NNN (voorheen EHS). In bijlage 1b Wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN (voorheen EHS) ' is een overzicht van wet- en regelgeving opgenomen die – naast de regeling in deze verordening – van toepassing kan zijn op NNN (voorheen EHS)-gebieden.

Bijlage C – Foto's veldbezoek

Colofon

ZLF-KP 110 VERKABELING 'S-HEERENBROEK BUREAU- EN VELDONDERZOEKEN
QUICK SCAN FLORA EN FAUNA

KLANT

TenneT TSO B.V.

AUTEUR

[Redacted]

PROJECTNUMMER

30139886

ONZE REFERENTIE

A7HWWWEWCFPK-1685415056-6564:2.0

DATUM

6 februari 2023

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

VRIJGEGEVEN DOOR

[Redacted]

Specialist

[Redacted]

Projectmanager conditionerende onderzoeken

Over Arcadis

Arcadis is de leidende wereldwijd opererende ontwerp- en consultancyorganisatie op het gebied van de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij helpen onze klanten en de maatschappij met doeltreffende, duurzame en digitale oplossingen. Wij zijn met 36.000 mensen actief die in ruim zeventig landen meer dan €4,2 miljard aan omzet genereren. Wij helpen UN-Habitat met onze mensen, die kennis en expertise leveren om de moeilijke leefomstandigheden te verbeteren in gebieden die lijden onder de gevolgen van klimaatverandering.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 220
3800 AE Amersfoort
Nederland

T [+31 \(0\)88 4261261](tel:+3120884261261)

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

[arcadis-nederland](https://www.arcadis-nederland.nl)

[arcadis_nl](https://twitter.com/arcadis_nl)

[ArcadisNetherlands](https://www.ArcadisNetherlands.nl)